

На основу члана 44а Закона о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09 и 20/15),

Министар унутрашњих послова доноси

## **ПРАВИЛНИК О ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА ЗА ЗАШТИТУ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА ОД ПОЖАРА**

*Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр.  
61/2015 од 10.7.2015. године, а ступио је на снагу  
18.7.2015.*

### **I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 1.**

Овим правилником се прописују минимални захтеви у погледу заштите од пожара угоститељских објеката.

Угоститељским објектом у смислу овог правилника сматрају се угоститељски објекти за смештај, осим хотела, и угоститељски објекти за исхрану и пиће одређени прописом о класификацији и категоризацији угоститељских објеката.

Поред одредаба овог правилника, на објекте из става 2. овог члана, примењују се и други прописи и општи акти којима су прописани захтеви заштите од пожара за објекте, делове објеката, опрему, инсталације и уређаје.

#### **Члан 2.**

Поједини изрази и појмови који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) евакуациони пут из објекта је пут који води од било које тачке у објекту до спољног простора или сигурног и безбедног простора у објекту;
- 2) коридор евакуације чине грађевинске конструкције зграде којима се ограничавају просторије за комуникацију (ходници, тампон-просторије, степеништа, ветробрани, улаз и сл.) и тако спречава продор пламена и дима из просторија за боравак и других просторија угрожених пожаром, а које имају такве карактеристике (отпорност и реакција на пожар, ширина, висина и др.) да омогућавају да особе затечене у пожару могу сигурно и безбедно (самостално или уз помоћ спасиоца) напустити објекат;
- 3) сигурносно степениште је степениште које је део коридора евакуације, а које мора бити обезбеђено од пожара и мора бити доступно из сваког пожарног сектора путевима који нису угрожени пожаром;
- 4) крајњи излаз из угоститељског објекта је сваки излаз који води на улицу или довољно велик отворен и неугрожен простор;
- 5) јавни простор у угоститељском објекту је део објекта у који је дозвољен приступ свим корисницима објекта;
- 6) слепи ходник је ходник са излазом у само једном смеру;
- 7) носећа конструкција је конструкција угоститељског објекта коју чине носећи елементи грађевинске конструкције (зид, стуб, међусpratна таваница, греда, кровна конструкција, и др.);
- 8) општа расвета је вештачка расвета објекта или простора или њиховог дела која одговара њиховој посебној намени;

9) сигурносна расвета је вештачка расвета објекта или простора или њиховог дела, додата општој расвети ради испуњења сигурносних услова евакуације и безбедног завршетка неке радне активности. Састоји се од помоћне и противпаничне расвете, а аутоматски се укључује за време сметњи или прекида у напајању електричном енергијом опште расвете;  
10) одговорно лице угоститељског објекта је лице које руководи радом угоститељског објекта (уколико није именовано такво лице, одговорним лицем се сматра власник);  
11) пожарни спасацац је лице са положеним посебним испитом прописаним законом којим је уређена заштита од пожара.

## II. ОТПОРНОСТ НА ПОЖАР НОСЕЋИХ КОНСТРУКЦИЈА УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА

### Члан 3.

Отпорност на пожар носећих конструкција угоститељског објекта, који није у саставу објекта друге намене, и који није виши од три спрата мора бити најмање 30 min.

Отпорност на пожар носећих конструкција угоститељских објеката, који није у саставу објекта друге намене, који су виши од три спрата а нису у категорији високих објеката, мора бити најмање 60 min.

Отпорност на пожар носећих конструкција угоститељских објеката, који није у саставу објекта друге намене, а који припадају категорији високих објеката, мора бити у складу са одредбама прописа којима је уређена изградња високих објеката.

### Члан 4.

За све елементе, опрему, инсталације и уређаје за које је постављен захтев у погледу пожарних карактеристика, те карактеристике морају се доказати исправом о усаглашености у складу са прописима који уређују област исправа о усаглашености.

## III. ГРАЂЕВИНСКЕ МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРЕНОСА ПОЖАРА У УГОСТИТЕЉСКОМ ОБЈЕКТУ

### Члан 5.

У подрумским просторијама угоститељских објеката, као и подрумским просторијама објекта друге намене не могу се смештати простори који се користе за организовање забаве и забавних програма (дискотеке, ноћни клубови, ресторани и сл.) у којима може да борави више од 300 лица.

Простори из става 1. овог члана не могу се смештати на етажама вишим од три спрата.

Простори који се користе за организовање забаве и забавних програма (дискотеке, ноћни клубови, ресторани и сл.) у којима може да борави више од 150 лица морају бити одвојени у посебан пожарни сектор у односу на просторе који нису у функцији истог.

Угоститељски објекти морају бити подељени у пожарне секторе и то:

1) величина пожарног сектора у угоститељским објектима, који није у саставу објекта друге намене, а који су виши од три спрата и нису у категорији високих објеката, може бити највише 1 500 m<sup>2</sup>;

2) величина пожарног сектора у угоститељским објектима, који није у саставу објекта друге намене, а који припадају категорији високих објеката, мора бити у складу са одредбама посебних прописа којима је уређена изградња високих објеката.

Грађевински елементи и уређаји за затварање отвора на граници пожарног сектора могу имати отпорност на пожар за највише 30 min мању од отпорности на пожар елемената на граници пожарног сектора у који су уграђени али не мању од 30 min.

Угоститељски објекти, који су у саставу објекта који није јавне намене, морају бити

издвојени у посебан пожарни сектор вертикалним и хоризонталним конструктивним елементима отпорности на пожар не мањом од 90 min.

#### **Члан 6.**

Угоститељски објекти се од других објеката одвајају пожарним зидом минималне отпорности на пожар од 90 min који пресеца објекат од темеља до крова и на крову завршава са надвишењем од најмање 50 cm изнад кровног покривача, или са конзолом испод крова ширине од најмање 1 m лево и десно од пожарног зида исте отпорности на пожар као и пожарни зид.

#### **IV. ЕВАКУАЦИОНИ ПУТЕВИ**

#### **Члан 7.**

Ширина евакуационог пута на најужем месту не сме бити мања од величина прописаних у Табели 1. која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

#### **Члан 8.**

Дужина дела евакуационог пута који не припада коридору евакуације (етажни ходници, пролази и сл.) може износити највише 35 m.

Удаљеност из става 1. овог члана може бити до 55 m, ако је простор кроз који води пут из става 1. овог члана заштићен стабилним системом за гашење пожара и безбедносним системом за вентилацију или климатизацију.

#### **Члан 9.**

Грађевински елементи којима је ограничен коридор евакуације угоститељских објеката, а који нису виши од три спрата, морају имати отпорност на пожар најмање 30 min.

У угоститељским објектима, који су виши од три спрата, грађевински елементи који ограничавају коридор евакуације (зидови, подови, таванице) морају имати отпорност на пожар најмање 60 min.

#### **Члан 10.**

У угоститељским објектима који су виши од два спрата, мора постојати могућност излажења са сваког спрата евакуационим путем у најмање два смера преко два независна излаза.

Изузетно одредба става 1. овог члана неће се примењивати на угоститељске објекте висине до четири спрата ако су испуњени следећи услови:

- 1) на једном спрату има највише шест спаваћих соба у којима је смештено највише 10 лица;
- 2) удаљеност од осе врата било које спаваће собе до степеништа није дужа од 10 m;
- 3) удаљеност од најудаљенијег дела било којег јавног простора доступног лицима до степеништа није дужа од 15 m;
- 4) степениште задовољава услове из чл. 15. и 16. овог правилника.

Простори који се користе за организовање забаве и забавних програма (дискотеке, ноћни клубови, ресторани и сл.) у којима може да борави од 50 до 500 лица морају имати најмање два излаза према коридорима евакуације, а на сваких додатних 500 лица мора се обезбедити још по један овакав излаз.

#### **Члан 11.**

На свим улазима и излазима у коридор евакуације морају бити уграђена врата која могу имати највише за 30 min мању отпорност на пожар од грађевинских елемената коридора евакуације у који су уграђена, али не мању од 30 min.

#### **Члан 12.**

Угоститељски објекти који су виши од три спрата морају имати најмање једно сигурносно степениште.

#### **Члан 13.**

Ширина степеништа које се користи као евакуациони пут одређује се према пројектованом броју лица које могу користити степениште и броју спратова са којих лица излазе на степениште и не сме бити мања од вредности прописаних у Табели 2. која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Ширина степеништа не сме бити ни на којем месту мања од ширине улаза којим се улази на степениште.

Ширина степеништа у угоститељским објектима који су посебним прописом дефинисани као високи, не сме бити мања од 1,4 m.

Површина корисног простора који се користи за колективни боравак гостију (на пример за исхрану или забаву) мора бити најмање 1,4 m<sup>2</sup> по једној особи.

#### **Члан 14.**

Подне, зидне и плафонске облоге просторија за комуникацију, које припадају коридору евакуације (сигурносна степеништа, предпростори, приступи крајњим излазима) морају бити негориве.

Подне облоге које се постављају на делу евакуационог пута који не припада коридору евакуације (нпр. етажни ходници, пролази и сл.), а у зависности од етапа евакуације, морају бити класе Bfl s1 према стандарду SRPS EN 13501-1.

Зидне и плафонске облоге које се постављају на делу евакуационог пута који не припада коридору евакуације (нпр. етажни ходници, пролази и сл.), а у зависности од етапа евакуације, морају бити класе B s1 d0 према стандарду SRPS EN 13501-1.

На делу евакуационог пута који не припада коридору евакуације (нпр. етажни ходници, пролази и сл.), а у зависности од технолошких потреба и етапа евакуације, дозвољено је постављање материјала и предмета из области намештаја и текстила (намештај, тапете, завесе и др.), ако испуњавају захтеве, у погледу карактеристика (горивост, запаљивост, реакција на пожар и сл.), према посебним стандардима који их ближе уређују.

#### **Члан 15.**

Угоститељски објект мора бити пројектован на такав начин да дужина слепог ходника не прелази 10 m.

Изузетно од става 1. овог члана, дужина слепог ходника који је у угоститељском објекту заштићен системом за гашење пожара не сме прелазити 15 m.

#### **Члан 16.**

На највишем делу степеништа које се користи као излазни пут морају се уградити елементи система за одвођење дима и топлоте, светлог отвора најмање 1 m<sup>2</sup>, који се отварају аутоматски, а морају имати и могућност ручног отварања.

Елементи система за одвођење дима и топлоте у угоститељским објектима који имају уграђен систем дојаве пожара морају се отварати на импулс централе за дојаву пожара.

Ако се степениште из става 1. овог члана налази на спољашњем зиду објекта као елементи система за одвођење дима и топлоте могу се користити и прозори који се могу отварати из приземља и са подеста степеништа задњег спрата.

#### **Члан 17.**

На евакуационим путевима не смеју се налазити предмети који ометају евакуацију и помажу ширењу пожара.

#### Члан 18.

На свим евакуационим путевима дозвољено је постављање само заокретних врата са антипаник бравом, која се морају отворати у смеру излажења и морају бити стално откључана у времену коришћења угоститељског објекта.

Изузетно, може се дозволити и друго конструкционо решење врата, под условом да исто обезбеђује сигурну евакуацију лица, да се могу отворити на сигнал система дојаве пожара и поседују механизам за електро и механичку деблокаду врата и антипаник браву.

Ако се на крајњем излазу из објекта предвиђа постављање врата из става 2. овог члана, потребно је поред њих предвидети и уградњу заокретних врата са антипаник бравом која се отварају у смеру евакуације и задовољавају критеријуме ефикасне евакуације људи.

Одредбе овог члана не односе се на врата просторија у којима гости бораве, као што су собе за спавање, апартмани и сл.

#### V. ПРИСТУП ЗА ВАТРОГАСНА ВОЗИЛА

##### Члан 19.

Сваком угоститељском објекту мора се обезбедити приступни пут изграђен у складу са прописима којима је уређен приступ ватрогасних возила објектима.

Пут из става 1. овог члана мора бити увек слободан, и на њему није дозвољено паркирање и заустављање других возила, нити постављање било којих других препрека супротно прописима из става 1. овог члана.

#### VI. ТАВАНИ

##### Члан 20.

Тавани у угоститељским објектима морају бити издвојени у посебан пожарни сектор вертикалним и хоризонталним конструктивним елементима, чија отпорност на пожар није мања од 60 min.

Тавански простори не смеју се користити за смештај горивих материја.

#### VII. ЕЛЕКТРИЧНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ

##### Члан 21.

Електрични развод у угоститељским објектима морају да испуњавају услове за објекте који се разврставају у класу спољашњих утицаја у погледу могућности евакуације у случају хитности најмање BD2.

Угоститељски објекти осим опште расвете морају имати изведену и сигурносну расвету која мора испунити прописане захтеве за сигурносне системе.

Помоћна расвета из става 1. овог члана осветљава простор и евакуационе путеве и обезбеђује минимални ниво осветљености од 50 lx у осни на нивоу пода у трајању од 2 h.

Противпанична расвета из става 1. овог члана обезбеђује минимални ниво осветљености од 50 lx ознака за евакуацију и осветљености од најмање 1 lx у осни на нивоу пода у трајању од 2 h.

##### Члан 22.

Сигурносна расвета мора се прегледати најмање једанпут у шест месеци о чему се мора водити евиденција.

#### VIII. СИСТЕМИ ВЕНТИЛАЦИЈЕ И/ИЛИ КЛИМАТИЗАЦИЈЕ

##### Члан 23.

Системи вентилације и/или климатизације угоститељског објекта морају бити пројектовани и изведени на такав начин да се избором материјала система и постављањем клапни отпорних према пожару спречи штетан утицај димних продуката на лица на

евакуационим путевима.

Сви угоститељски објекти морају бити опремљени безбедносним системима за вентилацију или климатизацију који се користе за стварање безбедних услова за евакуацију, у складу са одредбама прописа којима је уређена област пројектовања и извођења ових система.

Чишћење, одржавање и проверу исправности елемената система вентилације и/или климатизације угоститељског објекта мора се вршити најмање једном у шест месеци, а исправност клапни отпорних према пожару и свих њихових елемената мора се проверавати једном у два месеца, о чему се мора сачинити извештај и водити евиденција.

#### **Члан 24.**

Клапне отпорне према пожару које су пројектоване и изведене у системима за вентилацију или климатизацију, могу имати највише за 30 min мању отпорност на пожар од грађевинских елемената кроз које пролази канал у који су уграђене, али не мању од 30 min.

#### **Члан 25.**

У случају да је у системима за вентилацију или климатизацију предвиђена уградња три или више клапни које су отпорне на пожар, уређај за аутоматско затварање клапни мора се активирати сигналом централе за дојаву пожара.

#### **Члан 26.**

Чишћење, одржавање и проверу исправности елемената за одвођење ваздуха из просторија у којима се стварају паре масноћа угоститељског објекта мора се вршити најмање једном у два месеца, а исправност клапни отпорних према пожару и свих њихових елемената мора се проверавати једном у два месеца, о чему се мора сачинити извештај и водити евиденција.

### **IX. СИСТЕМИ ЗА УЗБУЊИВАЊЕ, ДОЈАВУ И ГАШЕЊЕ**

#### **ПОЖАРА**

#### **Члан 27.**

Угоститељски објекти у којима може истовремено боравити више од 100 лица морају имати изведен систем за дојаву пожара.

Систем за дојаву пожара из става 1. овог члана мора се пројектовати и извести у складу са одредбама прописа којима је уређена област пројектовања и извођења ових система.

У систему из става 1. овог члана, независно од аутоматских јављача пожара, ручни јављачи пожара морају бити постављени тако да њихова удаљеност од било којег места у објекту није већа од 15 m.

Одредбе овог члана примењују се и на објекте који су заштићени стабилним системом за гашење пожара.

#### **Члан 28.**

Угоститељски објекти у којима истовремено може боравити више од 250 лица, поред система из члана 27. овог правилника, морају имати систем за гласовно обавештавање и узбуњивање, који мора испуњавати прописе којима је уређена област пројектовања и извођења ових система.

Систем за узбуњивање мора се активирати аутоматски на импулс централе за дојаву пожара.

#### **Члан 29.**

У угоститељском објекту се мора налазити одговарајући број апарата за почетно гашење пожара, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача апарата и опреме, али

не мање од два апарата типа S-9 на свакој етажи угоститељског објекта.

Највећа удаљеност између места на којем је смештен апарат за почетно гашење пожара и места на којем се може затећи особа у случају пожара не сме бити већа од 20 m.

**Члан 30.**

Угоститељски објекти чија површина је већа од 150 m<sup>2</sup> морају имати унутрашњу и спољашњу хидрантску мрежу за гашење пожара која се пројектује и изводи у складу са одредбама посебног прописа.

Одредбе става 1. овог члана не односе се на собе за изнајмљивање, куће и станове за одмор.

**Члан 31.**

У угоститељским објектима чија је површина већа од 800 m<sup>2</sup> или у објекту борави или се смешта више од 300 лица обавезна је уградња система за гашење пожара, који мора испуњавати прописе којима је уређена област пројектовања и извођења ових система.

**Члан 32.**

Угоститељски објекти морају имати инсталацију за заштиту од атмосферског пражњења која мора бити пројектована и изведена у складу са одредбама прописа којима је уређена област пројектовања и извођења ових инсталација.

Исправност инсталације из става 1. овог члана мора се периодично испитати најмање једном у року од две године.

**X. ОРГАНИЗАЦИОНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

**Члан 33.**

Запослена лица у угоститељском објекту морају бити упозната са прописаним мерама заштите од пожара, у складу са прописима којима је уређена област заштите од пожара. Поред захтева из става 1. овог члана запослена лица у зависности од намене објекта морају знати:

- 1) да спроведу поступак ефикасне евакуације лица из било ког дела простора угоститељског објекта у безбедан простор;
- 2) да исправно употребе апарате за почетно гашење пожара;
- 3) да активирају систем за дојаву пожара и да искључе примарни извор напајања угоститељског објекта енергентима (гас и струја);
- 4) да искључе систем за вентилацију.

Одговорно лице угоститељског објекта одговорно је за спровођење одредаба из овог члана.

Оспособљавање и провера знања из става 1. овог члана обављају се у складу са прописима којима је уређена област заштите од пожара.

**Члан 34.**

У угоститељском објекту мора постојати пожарни спасилац на сваких 150 гостију - посетилаца на простору који се користи за организовање забаве и забавних програма. Пожарни спасилац је ангажован за време трајања приредбе, забаве у угоститељским објектима (дискотекама, баровима и другим просторима намењеним за забаву деце, омладине и одраслих).

Пожарни спасилац је ангажован само за време трајања приредбе (програма) и обавезан је да пре отпочињања приредбе провери исправност уређаја, апарата и свих система противпожарне заштите.

У сваком угоститељском објекту на улазу морају бити видно истакнути подаци о

прибављеним дозволама и сагласностима сходно прописима којима се уређује изградња објеката и прописима којима се уређује заштита од пожара, као и подаци о максимално дозвољеном броју лица која могу безбедно боравити у објекту.

Пожарни спасацац ангажује се у јавним и пословним објектима у којима се окупља више од 200 лица, односно који се разврставају у најмање II.3 категорију тачка 4. у складу са прописима којима је уређено разврставање објеката и делатности у категорије угрожености од пожара.

#### **Члан 35.**

Сви запослени у угоститељском објекту у којем истовремено може боравити више од 100 лица морају најмање једном годишње, учествовати у вежби евакуације и вежби употребе средстава за гашење пожара у објекту у којем су запослени.

О учествовању запослених на вежбама из става 1. овог члана води се евиденција.

Одговорно лице угоститељског објекта одговорно је за спровођење одредаба из ст. 1. и 2. овог члана.

#### **Члан 36.**

Запосленима у угоститељском објекту и пожарним спасиоцима морају у сваком тренутку бити доступне просторије у којима се налазе:

- 1) централе за дојаву пожара;
- 2) главни прекидач за искључење напајања објекта ел. енергијом;
- 3) уређаји за искључење система вентилације;
- 4) уређаји за управљање радом стабилних система за гашење пожара;
- 5) уређаји за повишење притиска у хидрантској мрежи.

### **XI. УПУТСТВА И ОЗНАКЕ ЗА СЛУЧАЈ ОПАСНОСТИ**

#### **Члан 37.**

Сваки угоститељски објект мора на видном месту у близини главног излаза имати истакнут План евакуације и упутство за поступање у случају настанка пожара, чији је садржај одређен посебним прописом којим је уређена област заштите од пожара.

#### **Члан 38.**

У свим угоститељским објектима на свакој етажи објекта код излаза мора бити истакнут План евакуације и упутство за поступање у случају пожара и поступак евакуације у случају настанка пожара.

#### **Члан 39.**

У свакој спаваћој соби угоститељског објекта мора постојати план евакуације и упутство за поступање у случају пожара.

#### **Члан 40.**

Сви евакуациони путеви и излази морају бити видно означени.

### **XII. ЛИФТОВИ**

#### **Члан 41.**

Погон хидрауличног лифта мора бити издвојен у посебан пожарни сектор вертикалним и хоризонталним конструктивним елементима отпорности према пожару 60 min.

### **XIII. ДОДАТНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

#### **Члан 42.**

Просторије за смештај мотора са унутрашњим сагоревањем (дизел или бензински електрични агрегати, компресори са моторима са унутрашњим сагоревањем, мотори на гас и сл.) морају бити издвојене у посебан пожарни сектор вертикалним и хоризонталним

конструктивним елементима отпорности према пожару 60 min.

**Члан 43.**

Запаљиве течности и гасови који се користе за погон мотора или за грејање морају бити смештене у складу са условима посебних прописа.

**Члан 44.**

Акумулаторске батерије које се користе као резервни извор електричне енергије морају бити смештене у посебну просторију која се проветрава тако да не представља угрожен простор.

**Члан 45.**

Котларнице морају бити издвојене у посебан пожарни сектор вертикалним и хоризонталним конструктивним елементима отпорности према пожару 60 min. Када се у објекту предвиђа изградња котларнице за коју су захтеви дати посебним прописима, тада се примењују одредбе посебних прописа којима је уређена изградња истих.

**XIV. КАМПОВИ**

**Члан 46.**

Кампови у којима се може истовремено сместити више од 3.000 лица морају имати израђену процену угрожености и правила заштите од пожара.

**Члан 47.**

Путеви у камповима морају имати називе или бројчане ознаке, а план кампа мора се налазити истакнут на рецепцији.

**Члан 48.**

У кампу у којем може боравити истовремено више од 100 лица свака камперска група мора на почетку камповања добити план кампа са означеним путевима у кампу и са бројевима камперских места, означеним местом камповања групе или појединца, местом постављања апарата за почетно гашење пожара, местом хидраната односно местом захвата воде те местом смештаја потребне опреме за гашење пожара.

**Члан 49.**

Терен простора око кампа, у који се истовремено може сместити више од 3 000 лица, мора бити очишћено у појасу ширине од најмање 30 m од запаљивог материјала и запаљивог биљног материјала (лишће, ниско растиње, гране стабала висине до 4 m). Зидани објекти у шумским подручјима морају имати најмању удаљеност од запаљивог биљног покривача 15 m.

Мера заштите од пожара прописана ставом 1. овог члана не односи се на границу кампа која је заштићена од ширења пожара препрекама, као на пример: зид без отвора, приступни пут око кампа који је изграђен у складу са одредбама посебног прописа уз који је изграђена хидрантска мрежа, река ширине најмање 6 m и сл.

**Члан 50.**

Отворена ватра сме се ложити само на местима у кампу која су посебно припремљена и означена за ту намену.

Простор предвиђен за ложење мора бити очишћен од биљног покривача у радијусу од најмање 1,5 m од места на коме се може очекивати појава ватре и удаљен најмање 3 m од шатора.

Роштиљи се у кампу смеју користити на местима посебно припремљеним и означеним за ту намену.

Простор око роштиља мора бити очишћен од свих запаљивих материја у кругу од 1,5 m од ивице роштиља и удаљен најмање 3 m од шатора.

Одговорно лице угоститељског објекта одговорно је за спровођење одредби чл. 46-50. овог правилника.

**Члан 51.**

Кампови у којима истовремено борави више од 3.000 лица морају имати изграђену хидрантску мрежу за гашење пожара, брентаче или напртњаче (на сваких 20 шатора мора се поставити најмање једна брентача или напртњача) и могућност обавештавања о настанку пожара.

**Члан 52.**

За заштиту садржаја (шатора, приколица и сл.) смештених у кампу морају се поставити апарати за почетно гашење пожара типа S-9 и то најмање један апарат на сваких 16 шатора односно камп простора.

Сви затворени простори у кампу морају бити заштићени одговарајућом врстом и бројем апарата за почетно гашење пожара, у складу са одредбама посебног прописа и препорукама произвођача.

**XV. ОДГОВОРНОСТ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА**

**Члан 53.**

Одговорно лице угоститељског објекта одговорно је за спровођење одредаба прописаних овим правилником.

**XVI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

**Члан 54.**

Уколико на постојећим угоститељским објектима и пословним, стамбеним, стамбено-пословним и објектима јавне намене у коме се налазе угоститељски објекти треба извршити реконструкцију дела објекта, и/или инсталација, опреме и уређаја, одредбе овог правилника примењују се само на део објекта и/или на инсталације, опрему и уређаје који су предмет реконструкције, на такав начин да се не сме умањити пожарна безбедност постојећег објекта.

Приликом реконструкције постојећих објеката или делова објеката који нису пројектовани и изведени као објекти јавне намене или угоститељски објекти према прописима који су важећи у моменту реконструкције, предметни објекти морају се у потпуности прилагодити овом правилнику и прописима за објекте јавне намене.

**Члан 55.**

Постојећи угоститељски објекти, као објекти чија је изградња или реконструкција започета или завршена пре ступања на снагу овог правилника, морају се ускладити с одредбама овог правилника у року од једне године од дана његовог ступања на снагу.

**Члан 56.**

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 01-2550/15-8

У Београду, 6. јула 2015. године  
Министар,  
др Небојша Стефановић, с.р.

табела 1

|                                        |     |     |     |     |     |     |     |     |
|----------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| Највећи предвиђени број лица по спрату | 220 | 240 | 260 | 280 | 300 | 320 | 340 | 360 |
| Ширина у m                             | 1,1 | 1,2 | 1,3 | 1,4 | 1,5 | 1,6 | 1,7 | 1,8 |

табела 2

| Ширина степеништа у m | 1,1                                                  | 1,2 | 1,3 | 1,4 | 1,5 | 1,6 | 1,7 | 1,8  |
|-----------------------|------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------|
| Број спратова         | Највећи број лица које се могу користити степеништем |     |     |     |     |     |     |      |
| 1                     | 220                                                  | 240 | 260 | 280 | 300 | 320 | 340 | 360  |
| 2                     | 260                                                  | 285 | 310 | 335 | 360 | 385 | 410 | 435  |
| 3                     | 300                                                  | 330 | 360 | 390 | 420 | 450 | 480 | 510  |
| 4                     | 340                                                  | 375 | 410 | 445 | 480 | 515 | 550 | 585  |
| 5                     | 380                                                  | 420 | 460 | 500 | 540 | 580 | 620 | 660  |
| 6                     | 420                                                  | 465 | 510 | 555 | 600 | 645 | 690 | 735  |
| 7                     | 460                                                  | 510 | 560 | 610 | 660 | 710 | 760 | 810  |
| 8                     | 500                                                  | 555 | 610 | 665 | 720 | 775 | 830 | 885  |
| 9                     | 540                                                  | 600 | 660 | 720 | 780 | 840 | 900 | 960  |
| 10                    | 580                                                  | 645 | 710 | 775 | 840 | 905 | 970 | 1035 |